

ZARZĄDZENIE MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 2 października 1953 r.

w sprawie trybu zawierania umów ze zwerbowanymi robotnikami.

Na podstawie § 27 pkt 4 i 5 uchwały nr 679 Prezydium Rządu z dnia 29 września 1951 r. w sprawie werbunku niewykwalifikowanej siły roboczej (Monitor Polski z 1951 r. Nr A-88, poz. 1214 oraz z 1953 r. Nr A-36, poz. 457) ustala się, co następuje:

§ 1. Wprowadza się obowiązek zawierania na piśmie umów o pracę z robotnikami zwerbowanymi do pracy.

§ 2. 1. Umowy o pracę z robotnikami, zwerbowanymi do pracy w przemyśle, budownictwie, komunikacji i innych gałęziach gospodarki narodowej, można zawierać na czas nieokreślony bądź na czas określony (okres sezonu).

2. Umowa zawarta na czas określony ulega rozwiązaniu po upływie okresu, na który została zawarta, przy czym może być przedłużona na dalszy okres za zgodą obu stron (pracownika i pracodawcy).

3. Umowa zawarta na czas nieokreślony może być rozwiązana przez każdą ze stron za uprzednim dwutygodniowym wypowiedzeniem.

§ 3. Umowy o pracę zawierane są na formularzach według wzorów ramowych, stanowiących załączniki do niniejszego zarządzenia (wzór nr 1 i 2).

§ 4. 1. Umowy o pracę zawiera się z mężczyznami w wieku od 16 do 55 lat i kobietami w wieku od 16 do 50 lat, o ile zarządzenie dla danej akcji werbunkowej nie stanowi inaczej.

2. Zabrania się zawierania umów o pracę z osobami:

- 1) niezdolnymi do danego rodzaju pracy,
- 2) o niepełnej zdolności do pracy wskutek kalectwa oraz
- 3) z osobami, dla których dany rodzaj pracy jest zakazany odrębnymi przepisami ustawodawstwa pracy (np. prace wzbronione dla kobiet i młodocianych).

§ 5. Umowy o pracę zawierane są:

- 1) w miejscu werbunku (powiat, gmina, gromada) w imieniu zakładu pracy, dla którego prowadzi się werbunek, przez pracowników organów zatrudnienia prezydiów rad narodowych lub przedstawicieli zakładów pracy bądź
- 2) w zakładzie pracy, bezpośrednio po przybyciu zamiejscowych robotników — przez upoważnionego przedstawiciela administracji zakładu pracy.

§ 6. Robotnicy, którzy zostali zwerbowani do pracy według zasad określonych w uchwale nr 679 Prezydium Rządu z dnia 29 września 1951 r. (Monitor Polski z 1951 r. Nr A-88, poz. 1214 oraz z 1953 r. Nr A-36, poz. 457) i zawarli umowy o pracę w miejscu werbunku, uprawnieni są do bezpłatnych przejazdów z miejsca zamieszkania do miejsca pracy.

§ 7. Powiatowy (miejski) organ zatrudnienia — na podstawie umowy o pracę, zawartej w miejscu werbunku (powiat, gmina, gromada) — wydaje zwerbowanemu robotnikowi kolejowy bilet kredytowany do miejsca pracy oraz zwraca koszty dojazdu z miejsca zamieszkania do siedziby organu zatrudnienia.

§ 8. Osoby zawierające umowy w imieniu zakładu pracy powinny przed podpisaniem umowy stwierdzić tożsamość zwerbowanych robotników na podstawie dokumentów, tj. dowodu osobistego lub karty meldunkowej,

książeczki wojskowej, zaświadczenia o zwolnieniu z ostatniego miejsca pracy.

§ 9. Umowę o pracę zawiera się w miejscu werbunku w 3 egzemplarzach, z których jeden wręcza się zwerbowanemu i po jednym doręcza zakładowi pracy oraz powiatowemu (miejskiemu) organowi zatrudnienia, właściwemu dla miejsca stałego zamieszkania zwerbowanego.

§ 10. Egzemplarze umów ze zwerbowanymi, przeznaczone dla zakładu pracy, pracownik powiatowego (miejskiego) organu zatrudnienia wręcza za pokwitowaniem przewodnikowi transportu grupy zwerbowanych, jeżeli przewodnikiem jest pracownik prezydium rady narodowej lub zakładu pracy. W innych przypadkach powiatowy organ zatrudnienia przesyła egzemplarz umowy o pracę zakładowi pracy listem poleconym.

§ 11. Powiatowy (miejski) organ zatrudnienia przechowuje umowy ze zwerbowanymi w porządku chronologicznym, w osobnych dla każdego werbunku teczkach, odnotowując na umowie datę wyjazdu zwerbowanego i wydanie kolejowego biletu kredytowanego na przejazd do miejsca pracy.

§ 12. Zakład pracy prowadzący werbunek zaopatrzuje werbowników oraz organy zatrudnienia prezydiów rad narodowych, prowadzące werbunek, w dostateczną ilość wypełnionych i podpisanych formularzy umów o pracę.

§ 13. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Kierownik Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej:
St. Zawadzki

Załącznik do zarządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 2 października 1953 r. (poz. 1470).

W z ó r nr 1

(umowa na czas nieokreślony)

UMOWA O PRACĘ

zawarta dnia 195 . . r. w

pomiędzy, reprezentowanym przez
(nazwa zakładu pracy)

.
(nazwisko, imię i stanowisko służbowe)

a Obywatelem
zamieszkałym w
(gromada, gmina, powiat)

zwanym w dalszym ciągu „pracownikiem”.

I. Pracownik zobowiązuje się pracować w
w charakterze
od dnia 195 . . r. oraz uczciwie i dobrze wykonywać powierzoną mu pracę.

II.
(nazwa zakładu pracy)

zobowiązuje się do następujących świadczeń na rzecz pracownika:

- 1) do wypłacania wynagrodzenia za wykonaną pracę według postanowień układu zbiorowego, a w szczególności:
 - a) zaszeregowania do grupy uposażenia w zależności od stwierdzonych kwalifikacji zawodowych pracownika,
 - b) umożliwienia pracy w systemie akordowym dla osiągnięcia wyższej wydajności i zarobku odpowiadającego wysiłkowi osobistemu pracownika;
- 2) do wypłacania wynagrodzenia w terminach:
- 3) do wypłacenia w dniu rozpoczęcia pracy zaliczki w wysokości określonej obowiązującymi przepisami i potrącanej w 3 ratach miesięcznych z bieżących zarobków pracownika;
- 4) do niezwłocznego przydzielenia kwatery w hotelu robotniczym, wyposażonej w niezbędny sprzęt i zaopatrzonej w czystą bieliznę pościelową;
- 5) do umożliwienia niezwłocznie po przybyciu do zakładu pracy odpłatnego korzystania ze stołówki;
- 6) do przydzielenia stanowiska roboczego nie później niż w 24 godziny od przybycia do zakładu pracy;
- 7) do udzielania co miesiąc 1-dniowego bezpłatnego zwolnienia z pracy w soboty lub poniedziałki dla odwiedzenia rodziny (o ile pracownik nie ma możliwości codziennego powrotu do miejsca zamieszkania);
- 8) do udzielania pracownikowi będącemu użytkownikiem gospodarstwa mało- i średniorolnego nie zatrudniającego sił najemnych, bezpłatnego zwolnienia z pracy do prac na roli na okres pilnych robót w gospodarstwie przez siebie użytkowanym; okres zwolnienia z pracy nie może wynosić więcej niż 3 dni robocze za każdy przepracowany w przedsiębiorstwie miesiąc, a łącznie nie więcej niż 20 dni roboczych w roku kalendarzowym;
- 9) do innych świadczeń:

III. Umowa o pracę może być rozwiązana przez każdą ze stron (pracownika bądź zakład pracy) za uprzednim 2-tygodniowym wypowiedzeniem.

IV. W kwestiach nie unormowanych niniejszą umową obowiązują ogólne przepisy ustawodawstwa pracy oraz postanowienia układu zbiorowego.

V. Umowa niniejsza spisana została w 3 jednobrzmiących egzemplarzach, z których po jednym otrzymują: zakład pracy, Samodzielny Oddział (Referat) Zatrudnienia Prezydium Powiatowej (Miejskiej) Rady Narodowej w i pracownik.

VI. U w a g i:

(miejsowość i data)

(pieczęć zakładu pracy)

(podpis pracownika)

(podpis przedstawiciela zakładu pracy)

Wypełnia organ zatrudnienia
prezydium rady narodowej

Wydano bilet kredytowany nr

w dniu

Stempel samodzielnego oddziału (referatu) zatrudnienia
prezydium powiatowej (miejskiej) rady narodowej.

(nazwisko i imię pracownika wydającego bilet)

Bilet otrzymałem:

(podpis pracownika)

W z ó r nr 2

(umowa na czas określony)

UMOWA O PRACĘ

zawarta dnia 195 . . . r. w

między, reprezentowanym przez
(nazwa zakładu pracy)

(nazwisko, imię i stanowisko służbowe)

a Obywatel

zamieszkałym w
(gromada, gmina, powiat)

zwanym w dalszym ciągu „pracownikiem”.

I. Pracownik zobowiązuje się pracować w
w charakterze
od dnia do dnia
oraz uczciwie i dobrze wykonywać powierzoną mu pracę.

II.
(nazwa zakładu pracy)

zobowiązuje się do następujących świadczeń na rzecz pracownika:

- 1) do wypłacania wynagrodzenia za wykonaną pracę według postanowień układu zbiorowego, a w szczególności:
 - a) zaszeregowania do grupy uposażenia w zależności od stwierdzonych kwalifikacji zawodowych pracownika,
 - b) umożliwienia pracy w systemie akordowym dla osiągnięcia wyższej wydajności i zarobku odpowiadającego wysiłkowi osobistemu pracownika;
- 2) do wypłacania wynagrodzenia w terminach
- 3) do wypłacenia w dniu rozpoczęcia pracy zaliczki w wysokości określonej obowiązującymi przepisami i potrącanej w 3 ratach miesięcznych z bieżących zarobków pracownika;
- 4) do niezwłocznego przydzielenia kwatery w hotelu robotniczym, wyposażonej w niezbędny sprzęt i zaopatrzonej w czystą bieliznę pościelową;
- 5) do umożliwienia niezwłocznie po przybyciu do zakładu pracy odpłatnego korzystania ze stołówki;
- 6) do przydzielenia stanowiska roboczego nie później niż w 24 godziny od przybycia do zakładu pracy;
- 7) do udzielania co miesiąc 1-dniowego bezpłatnego zwolnienia z pracy w soboty lub poniedziałki dla odwiedzenia rodziny (o ile pracownik nie ma możliwości codziennego powrotu do miejsca zamieszkania);
- 8) do udzielenia pracownikowi będącemu użytkownikiem gospodarstwa mało- i średniorolnego, nie zatrudniającemu sił najemnych, bezpłatnego zwolnienia z pracy do prac na roli na okres pilnych robót w gospodarstwie przez siebie użytkowanym; okres zwolnienia z pracy nie może wynosić więcej niż 3 dni robocze za każdy przepracowany w przedsiębiorstwie miesiąc, a łącznie nie więcej niż 20 dni roboczych w roku kalendarzowym;

9) do innych świadczeń:

.

.

.

.

.

.

.

III. Po upływie terminu, na który została zawarta, umowa może być przedłużona za zgodą obu stron (pracownika i zakładu pracy) na dalszy okres.

IV. W kwestiach nie unormowanych niniejszą umową obowiązują ogólne przepisy ustawodawstwa pracy oraz postanowienia układu zbiorowego.

V. Umowa niniejsza spisana została w 3 jednobrzmiących egzemplarzach, z których po jednym otrzymują: zakład pracy, Samodzielny Oddział (Referat) Zatrudnienia Prezydium Powiatowej (Miejskiej) Rady Narodowej w i pracownik.

VI. U w a g i:

.

.

.

.

(miejsowość i data)

(pieczęć zakładu pracy)

(podpis pracownika)

(podpis przedstawiciela zakładu pracy)

Wypełnia organ zatrudnienia
prezydium rady narodowej

Wydano bilet kredytowany nr
w dniu

Stempel samodzielnego oddziału (referatu) zatrudnienia
prezydium powiatowej (miejskiej) rady narodowej

(nazwisko i imię pracownika wydającego bilet)

Bilet otrzymałem:

(podpis pracownika)